

Правила поведінки здобувачів освіти в освітньому закладі

Відповідно до ст. 20 Закону України «Про загальну середню освіту» учень – це особа, яка навчається і виховується в одному із загальноосвітніх навчальних закладів, зарахування до яких, як правило, здійснюється з 6 років.

Статус учнів як учасників навчально-виховного процесу у загальноосвітніх навчальних закладах, їх права та обов'язки визначаються Законом України «Про освіту», Законом України «Про загальну середню освіту» та іншими нормативно-правовими актами чинного законодавства України.

Відповідно до ст. 53 Закону України «Про освіту» учні як здобувачі освіти мають право на:

- навчання упродовж життя та академічну мобільність;
- індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття освіти, закладів освіти і запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін та рівня їх складності, методів і засобів навчання;
- якісні освітні послуги;
- справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання;
- відзначення успіхів у своїй діяльності;
- свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, наукової і науково-технічної діяльності тощо;
- безпечні та нешкідливі умови навчання, утримання і праці;
- повагу людської гідності;
- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;
- користування бібліотекою, навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою закладу освіти та послугами його структурних підрозділів у порядку, встановленому закладом освіти відповідно до спеціальних законів;
- доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі та науковій діяльності;
- інші необхідні умови для здобуття освіти, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами та із соціально незахищених верств населення.

Загальні правила поведінки здобувачів освіти

1. Дисципліна і порядок у закладі освіти підтримуються на основі поваги людської гідності учнів, педагогів та інших працівників ліцею.
2. Застосування методів психологічного й фізичного насильства по відношенню до оточуючих не допускається.
3. Права й обов'язки учнів ліцею визначаються Статутом навчального закладу, іншими передбаченими Статутом локальними актами.
4. Здобувачі освіти повинні виконувати Статут закладу освіти, сумлінно вчитися, дбайливо ставитися до майна, поважати честь і гідність інших учнів та працівників ліцею й дотримуватись внутрішнього розпорядку:
  - дотримуватись розкладу занять (уроків, факультативів), не запізнюватися й не пропускати заняття без поважних причин;
  - дотримуватись чистоти в ліцеї й на шкільному подвір'ї;
  - берегти шкільну будівлю, обладнання, майно;

- дбайливо ставитися до результатів праці інших людей і надавати посильну допомогу в прибиранні шкільних приміщень під час чергування в ліцеї;
- підтримувати порядок і чистоту в приміщеннях ліцею: їдальні, гардеробі, туалеті та ін.;
- приділяти належну увагу своєму здоров'ю й здоров'ю оточуючих;
- брати участь у колективних творчих заходах класу й ліцею;
- приходити до закладу освіти чистим і охайно одягненим (по можливості у формі ліцею);
- не носити прикраси, які заважають відволікають увагу на уроці;
- на уроки фізкультури і Захисту України приходити у відповідній формі;
- на уроках трудового навчання бути у спецодязі (халат – хлопці, косинка, фартух – дівчата).

5. Не дозволяється приносити на територію ліцею з будь-якою метою й використовувати в будь-який спосіб зброю, вибухові, вогнебезпечні речовини, алкогольні напої, інші одурманюючі засоби й отрути.

6. Не можна без дозволу педагогів або медичної сестри залишати територію ліцею в урочний час.

7. Вийти з ліцею можна, лише пред'явивши записку від учителя чи медичного працівника черговому.

8. У разі пропуску занять до трьох днів учень повинен пред'явити класному керівнику довідку або записку від батьків (осіб, які їх замінюють) про причини відсутності на заняттях. У разі пропуску занять більше трьох днів учень зобов'язаний надати довідку з медичної установи.

9. Учень ліцею повинен проявляти повагу до старших, піклуватися про молодших. Школярі поступаються дорогою дорослим, старші – молодшим, хлопчики – дівчаткам.

10. Поза школою учні поведуться скрізь і всюди так, щоб не осоромити свою честь і гідність.

11. Здобувачі освіти бережуть майно, акуратно ставляться як до свого, так і до чужого майна, дотримуються чистоти й порядку на території ліцею. У разі заподіяння здобувачем освіти умисного пошкодження майна ліцею його батьки (особи, які їх замінюють) відшкодовують нанесену шкоду.

12. Учням у всіх випадках слід з повагою ставитись до чужої власності. Книги, одяг та інші особисті речі, що знаходяться на території школи, належать їх власникам.

13. Учням, які знайшли втрачені або забуті (на їхню думку) речі, пропонується передати знайдене черговому, який у свою чергу розміщує оголошення про загублені речі.

14. До учнів, які привласнили чужі особисті речі, будуть застосовані дисциплінарні стягнення. Фізична конфронтація, залякування й знущання є неприпустимими формами поведінки. Заклад освіти категорично засуджує подібні спроби приниження, підпорядкування або маніпулювання людьми.

15. На уроках не дозволяється жувати жувальну гумку, вживати їжу чи напої, користуватися мобільним телефоном (грати, розмовляти, включати звук дзвінка) та навушниками.

16. Учень зобов'язаний виконувати домашні завдання.

17. На першу вимогу вчителя слід надавати щоденник.

18. Щодня записувати домашнє завдання до щоденника.

19. Приносити на заняття всі необхідні підручники, зошити, посібники, інструменти, письмове приладдя.

Поведінка на заняттях

1. Не спізнюватися на урок. Коли вчитель входить до класу, учні підводяться, вітаючи вчителя.
2. Кожен учитель визначає правила поведінки учнів на своїх заняттях; ці правила не повинні принижувати гідність учня й суперечити Статуту ліцею.
3. Під час уроку не можна гомоніти, відволікатися самому й відволікати однокласників від занять сторонніми розмовами, іграми та іншими діями, що не стосуються уроку.
4. Якщо під час занять учню необхідно вийти з класу, то він повинен спитати дозволу педагога.
5. Якщо учень хоче поставити питання вчителю або відповісти на його запитання, він підносить руку.
6. Під час уроку учень має право ставити питання вчителю, якщо не зрозумів матеріал під час пояснення.
7. Учень має право відстоювати свій погляд і свої переконання під час обговорення різних спірних і неоднозначних питань, дотримуючись коректної форми.
8. На уроках учні мають право користуватися шкільним інвентарем, ставитися до нього дбайливо й акуратно. Після заняття повертати його вчителю.
9. Учні не повинні розмовляти на сторонні теми на уроках, бо вони цим порушують права інших на отримання необхідних знань.

Поведінка здобувачів освіти до початку, на перервах і після закінчення занять

1. Під час перерви учень зобов'язаний:
  - навести чистоту й порядок на своєму робочому місці;
  - на прохання вчителя вийти з класу;
  - виконувати вимоги чергового вчителя.
2. Час перерви – особистий час кожного учня. Він може його проводити на свій розсуд, проте не заважати іншим.
3. Під час перерви учні можуть вільно пересуватися школою, окрім тих місць, де їм заборонено знаходитися з метою безпеки (горище, підвал, кухня, фізична і хімічна лабораторія).
4. Черговий клас допомагає вчителям, які чергують стежити за дотриманням дисципліни під час перерви.
5. На перервах школярі можуть звернутися до свого класного керівника, чергового вчителя чи адміністратора за допомогою, якщо проти них здійснюються протиправні дії.

Учням забороняється:

1. Під час перерв бігати сходами, поблизу віконних отворів і в інших місцях, не пристосованих для ігор.
2. Штовхати одне одного, кидатися предметами й застосовувати фізичну силу.
3. Вживати непристойні вирази й жести, галасувати, заважати відпочивати іншим.
4. Виходити з ліцею без дозволу класного керівника або чергового адміністратора.
5. Курити.

6. Самовільно розкривати вікна, сидіти на підвіконні.
7. Приносити зброю (у т.ч. ножі), вибухові, вогненебезпечні речовини, алкогольні напої, цигарки, наркотики та інші одурманюючі засоби.
8. Запізнюватись на заняття.
9. Вчиняти залякування, знущання, приниження особистості, дискримінацію за національною або расовою ознакою на адресу всіх учасників освітнього процесу.

Поведінка учнів у їдальні

1. Під час приймання їжі в їдальні учням слід дотримуватися правил етикету.
2. Учні повинні шанобливо ставитися до працівників їдальні.
3. Не слід розмовляти.
4. Учні мають прибрати за собою посуд після приймання їжі, поставити на місце стільці. Учні дбайливо ставляться до майна шкільної їдальні.
5. Забороняється приходити до їдальні у верхньому одязі.
6. Учні, які чергують у їдальні, допомагають персоналу накривати столи, прибирати посуд, витирають столи, розставляють на місце стільці.

Правила користування бібліотекою

1. Підручники обгорнути спеціальною обкладинкою.
2. Не загинати сторінки підручника, користуватися закладкою.
3. Не закладати в підручник ручку або олівець: від цього псується книжка.
4. Не писати й не малювати в підручниках: це суспільна власність.
5. Не брати підручник брудними руками й не читати його під час приймання їжі.
6. Класти підручник тільки на чистий стіл або парту.
7. За втрачену або зіпсовану книгу принести заміну або відшкодувати згідно з чинним законодавством.

Правила поведінки і техніки безпеки в шкільному автобусі

1. Забороняється наближатися до рухомого автобуса до повної його зупинки.
2. При посадці в салон вести себе спокійно, не поспішати і не штовхатися.
3. Необхідно пропустити вперед молодших.
4. Не займати по можливості перші місця, залишити їх для супроводжуючого учителя.
5. У салоні поводитися дисципліновано, не вставати з місць, не кричати.
6. Забороняється робити будь-які позначки авторучкою (або іншими засобами або ріжучими предметами) на оббивці крісел.
7. Забороняється самостійно відкривати вікна і люки, висовуватися в них, витирати вікна шторами.
8. Якщо жарко – попроси про це супроводжуючого вчителя.
9. Вставай з місця тільки після повної зупинки автобуса.
10. Забороняється залишати після себе сміття: обгортки, огризки.
11. Бруд і сніг з одягу і взуття спробуй максимально видалити до посадки в автобус.
12. Обходити автобус необхідно спереду.